

Sigurimi i jetës “JUNIT LINKD”

Çfarë është sigurimi JUNIT LINKD?

“Unit Linked” është një term ndërkombëtar, i pranuar dhe i përdorur globalisht, për sigurimin e jetës në lidhje me pjesëmarrjet në fondet investuese kur i siguruari e merr përsipër rrezikun investues në lidhje me ndryshimin e vlerës së kuponëve investues ose letrave të tjera me vlerë të fondeve investuese. "Unit Linked" do të thotë se vlera e fondeve të investuara varet drejtpërdrejt nga çmimet e bursës së aksioneve të fondeve të investimit në të cilat janë investuar ato fonde.

Investimi në sigurimin junit linkd ofron një kthim më të lartë se interesi, **por nuk mund të përjashtojë rrezikun e humbjes** që ju merrni kur investoni në aksione të fondeve të përbashkëta.

Çfarë është sigurimi i jetës JUNIT LINKD?

Gjatë reklamës për Junit Linkd, **Shoqëria duhet**

të paraqesë një përshkrim **të plotë, të saktë dhe të vërtetë të produktit dhe rreziqeve** që lidhen me të,

duhet të publikojë **të dhëna dhe informacione të plota dhe të qarta**, në mënyrë që policëmbajtësit të mos kenë hamendësime,

të japë siguri që përmbajtja dhe forma e reklamës të mos e shtrembërojë, fshehë apo zvogëlojë kuptimin e ndonjë deklarate, paralajmërimi ose fakti tjetër të përfshirë në Dokumentin me informacionin kryesor dhe kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të sigurimit Junit Linkd.

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА
НА ОСИГУРУВАЊЕ

 AGJENCIA E
MBIKËQYRJES
SË SIGURIMEVE

ÇFARË DUHET TË DINI PËRPARA SË TË BLINI
SIGURIMIN E JETËS

JUNIT LINKD

DOKUMENT ME
INFORMACION
KYÇ

Çfarë duhet të dini para se të blini sigurimin JUNIT LINKD?

PËR FONDET E PAGUARA - Shumica e fondeve të paguara **janë investuar në pjesë/aksione** apo kontribute të fondeve të investimit **që keni zgjedhur** kur keni lidhur kontratën e sigurimit, ndërsa të njëjtat janë regjistruar në Regjistrin të cilin e mban Komisioni i Letrave me Vlerë. **Ju merrni përsipër rrezikun e investimit** sepse një pjesë e fondeve tuaja investohen në instrumente financiare që varen nga çmimet e tregut të bursës të aksioneve.

Shoqëria është e detyruar të japë të dhëna ditore për vlerën e aksioneve që janë pjesë përbërëse e Junit Linked, **të cilat do t'i publikojë në faqen e saj të internetit ose do të ofrojë link me burimet zyrtare të të dhënave** që janë të detyruara të raportojnë.

Komponentët e PRIMIT që paguan i siguruari për Junit Link

Komponentët e PRIMIT të sigurimit të jetës që e paguan kontraktuesi i sigurimit gjatë Junit Linkd janë:

Primi i sigurimit – që është pjesë e primit e dedikuar për mbulimin e sigurimit në rast të vdekjes dhe/ose mbijetesës së të sigurvearit, me ç'rast shoqëria formon provigjon matematik;

Primi i investimit – që është pjesë e primit të dedikuar për blerje të pjesëmarrjeve në fondin investues, për të cilin shoqëria e sigurimit të jetës formon rezervë të veçantë; dhe

Shpenzime për realizim të sigurimit - që është pjesë e primit i cili ka të bëjë me mbulimin e shpenzimeve për blerje të policës, shpenzimeve administrative, kompensimet hyrëse dhe dalëse në rast të blerjes së sigurimeve, vlerës së tatimeve, taksave dhe shpenzimet e tjera që mund të nevojiten.

Nëse ekziston një kusht i caktuar për ndonjë nga komponentët që përbëjnë primin e sigurimit, është e nevojshme që Shoqëria të japë një shpjegim me të gjithë elementët përpara lidhjes së kontratës.

Cili është DOKUMENTI ME INFORMACIONET KRYESORE

Dokumenti me informacione kryesor ka për qëllim të ndihmojë të siguruanin për të kuptuar produktin, rreziqet, kostot, fitimet dhe humbjet e mundshme të sigurimit Junit Linkd dhe të bëjë krahasimin e tij me produkte të tjera.

Ky Dokument duhet të jetë i qartë, me madhësi të shkronjave që lejojnë leximin me lehtësi dhe me një përmbajtje të kuptueshme të informacionit.

Dokumenti duhet të përmbajë elementet në vijim:

1. Të dhëna të përgjithshme;
2. Cilat janë karakteristikat kryesore të produktit?;
3. Cilat janë rreziqet dhe pritjet nga produkti?;
4. Cilat janë pasojat në rastet kur shoqëria nuk mund të bëjë pagesë?;
5. Cilat dhe sa janë shpenzimet lidhur me produktin?;
6. Opsionet për ndërprerje të parakohshme të kontratës dhe pasojat;
7. Informacione për parashtrim të kundërshtimeve dhe parashtresave; dhe
8. Informacione të tjera relevante.

Cili është DOKUMENTI ME INFORMACIONET KRYESORE

Shoqëria, përfaqësuesi në sigurim ose brokeri i sigurimit, janë të detyruar që para lidhjes së kontratës për Junit Linkt, t'i dorëzojnë policëmbajtësit (me postë rekomande ose postë elektronike) Dokumentin me Informacione Kryesore, për të cilin duhet të marrë konfirmim pranimi nga i siguruari.

Shoqëria është e detyruar që t'i përditësojë informacionet e përfshira në Dokumentin me informacione kryesore në të gjitha rastet kur ndodh ndryshim i cili ndikon dukshëm ose ka gjasa se do të ndikojë në informacionet e përfshira në Dokumentin me informacione kryesore.

DOKUMENTI nuk paraqet material promovues por ai paraqet informacion parakontraktues dhe i njëjti duhet të jetë i saktë, i vërtetë, i qartë dhe i harmonizuar me **KUSHTET PËR SIGURIM dhe Ofertën për sigurim**. Shoqëria është përgjegjëse për plotësinë dhe saktësinë e informacioneve që do të përfshihen në Dokumentin me informacione kryesore, si dhe për informacionet që publikohen për promovimin reklamues të Junit Linkd.

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ/ДОКУМЕНТ МЕ ИНФОРМАЦИОНЕ КРЬЕСОРЕ
НАМЕНА/DEDIKIM: Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на живот во врска со удела во инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик и има за цел да ви помогне во разбирање на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал/Кү документ përmban informacione kryesore për produktin e sigurimit të jetës në lidhje me pjesëmarrjet në fondet investuese kur i siguruari e merr përsipër rrezikun investues dhe ka për qëllim t'ju ndihmojë në kuptimin e natyrës, rreziqeve, shpenzimeve, fitimeve dhe humbjeve potenciale nga ky produkt dhe t'ju ndihmojë ta krahasoni me produkte të tjera. Ky dokument nuk paraqet material (reklamues) promovues.
I. ОПШТИ ПОДАТОЦИ/ТЕ DHËNA ТЕ PËRGJITHSHME
II. КОИ СЕ КЛУЧНИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ОВОЈ ОСИГУРИТЕЛЕН ПРОИЗВОД/ЦИЛАТ ЈАНЕ КАРАКТЕРИСТИКАТ КРЬЕСОРЕ ТЕ КËТУ ПРОДУКТИ ТЕ СИГУРИМИТ? Опис на осигурувањето/Пërshkrimi i sigurimit Цели и начин на остварување на тие цели/ Qëllimet dhe mënyra e realizimit të atyre qëllimeve Таргет група/ Grupi i synuar Користи и трошоци од осигурителниот производ/Доби dhe shpenzime nga produkti i sigurimit
III. КОИ СЕ РИЗИЦИТЕ И ОЧЕКУВАЊАТА ОД ПРОИЗВОДОТ/ЦИЛАТ ЈАНЕ РРЕЗИҚЕТ DHE PRITJET NGA ПРОДУКТИ? Показател на ризик/Tregues i rrezikut Приноси на отворениот инвестициски фонд/Тë ordhurat e fondit të hapur investues
IV. КОИ СЕ ПОСЛЕДИЦИТЕ ВО СЛУЧАЈ ДРУШТВОТО ДА НЕ МОЖЕ ДА ИЗВРШИ ИСПЛАТА/ЦИЛАТ ЈАНЕ PASOЈАТ NË RAST SE SHOQËRIA NUK MUND ТЕ КРЬЕЈЕ PAGESË?
V. КОИ И КОЛКАВИ СЕ ТРОШОЦИТЕ ПОВРЗАНИ СО ПРОИЗВОДОТ/ЦИЛАТ DHE SA ЈАНЕ SHPENZIMET LIDHUR ME ПРОДУКТИН? Трошоци низ текот на времето/Shpenzimet gjatë kohës Расценување на трошоците/Ndarja e shpenzimeve
VI. ОПЦИИ ЗА ПРЕДВРЕМЕНО ПРЕКИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ И ПОСЛЕДИЦИ/OPSIONE PËR NDERPRERJE ТЕ ПАРАКОHSHME ТЕ КОНТРАТËС DHE PASOЈАТ
VII. ИНФОРМАЦИИ ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ НА ПРЕТСТАВКИ/ПРИГОВОРИ/ИНФОРМАЦИОНЕТ PËR PARAQITJEN E PARASHTRESAVE/ANKESAVE
VIII. ОСТАНАТИ РЕЛЕВАНТИ ИНФОРМАЦИИ/INFORMACIONE ТЕ TJERA RELEVANTE

Çfarë duhet t'ju tregojë shitësi para se të blini “Unit Linkd” sigurim jete?

➡ Shoqëria para shitjes duhet t'ju tregojë **shkallën e rrezikut** në të cilën tregohet niveli i rrezikut që ju, si i siguruar, po merrni përsipër me investimin dhe një tabelë me rritjen mesatare mujore

Rreziku shënohet në një shkallë nga 1 në 7, ku 1 është rreziku më i ulët i investimit dhe 7 është më i larti.

Shoqëria apo Kompania duhet t'ju ofrojë një tabelë të rritjeve mesatare mujore të mjeteve nga investimi juaj për 12, 24 dhe 72 muaj:

➡ Shoqëria duhet të japë një përshkrim të shkurtër të rrezikut të produktit të sigurimit dhe pritshmëritë për rritjen e mjeteve dhe privilegjet, duke vënë në dukje se efekti i rrezikut mund të jetë dukshëm më i lartë nëse produkti nuk mbahet deri në periudhën e rekomandua të ruajtjes,

➡ Shoqëria duhet të tregojë **humbjen maksimale të mundshme**, si dhe informacionin se **investimi mund të humbasë nëse nuk mbrohet** pjesërisht ose plotësisht nga një fond garancie ose nëse shoqëria nuk është në gjendje ta paguajë atë,

➡ Shoqëria që shet "Unit Linked" duhet t'ju tregojë nëse investimet janë në denarë apo në valutë të huaj,

➡ Shoqëria duhet t'i pasqyrojë të gjitha shpenzimet e njëhershme, shpenzimet periodike dhe të përsëritshme, shpenzimet e kohëpaskohshme dhe të paparashikueshme, shpenzimet e mundshme që duhet të paguani për investimin në “Unit Link”, sigurimin e jetës:

Ndarja e shpenzimeve			
Shpenzime të njëhershme	Shpenzime hyrëse	%	Efekti i shpenzimeve që i paguani gjatë lidhjes së kontratës së sigurimit. Kjo është shuma më e madhe që do ta paguani, por mund të paguani edhe më pak. Kjo gjithashtu i përfshin shpenzimet për shpërndarje të produktit tuaj.
	Shpenzime dalëse	%	Efekti i shpenzimeve që i paguani gjatë ndërprerjes së sigurimit pas afatit të fundit të mbulimit.
Shpenzime përsëritëse	Shpenzime transaksionale të portofolit investues	%	Efekti i shpenzimeve për blerje dhe shitje të pjesëmarrjeve në fondet e hapura investuese.
	Shpenzime tjera përsëritëse	%	Efekti i shpenzimeve që arkëtohen çdo vit për menaxhim me investimet tuaja dhe shpenzimet tjera. Kjo i përfshin shpenzimet për menaxhim dhe shpenzimet tjera administrative.
Shpenzime parakohshme papapapara	Kompensime për sukses	%	Efekti i shpenzimeve që arkëtohen nëse të ardhurat e tejkalojnë vlerën referente.
	Pjesëmarrja në fitim	%	Efekti i shpenzimeve që arkëtohen nëse investimi e tejkalon vlerën referente.
Vërejtje: < potencohet se në cilat rrethana dhe në cilën mënyrë ato shpenzime mund të dallohen nga shpenzimet reale të cilat mund t'i përballojë investuesi.			

➡ Informacion për parashtrimin e ankimeve dhe ankesave

Shoqëria duhet t'ju ofrojë informacion se si të parashtroni ankimim/ankesë për produktin e sigurimit ose për sjelljen e shoqërisë/personit që këshillon ose shet produktin Unit Linked, si dhe link të faqes së saj të internetit për paraqitjen e ankesës dhe adresën e saktë postare. Shoqëria duhet t'ju ofrojë gjithashtu informacione për procedurën e paraqitjes së ankesës në Agjencinë e Mbikëqyrjes së Sigurimeve.

➡ Informacione të tjera përkatëse

Shoqëria duhet të listojë të gjitha dokumentet në dispozicion me informacion shtesë si dhe informacion nëse këto dokumente janë të disponueshme në bazë të një detyrimi ligjor apo vetëm me kërkesë të investitorit.

➡ Shoqëria duhet t'ju japë kushtet e **PËRGJITHSHME** dhe **TË VEÇANTA** për sigurimin kur lidhni kontrata për sigurimin e jetës në lidhje me aksionet në fondet e investimeve (Unit Linkd)

Njoftimi i rregullt i të sigurvearit

Shoqëria është e detyruar që të sigurvearit t'i dorëzojë **raport për produktin e sigurimeve, Junit Linkd** brenda një afati prej 30 ditësh nga mbarimi i vitit afarist.

RAPORTI VJETOR i përfshin së paku të dhënat në vijim:

Të gjitha arkëtimet në bazë të primit të sigurimit dhe shpërndarjes së primit: primin e sigurimit, primin e investimit dhe shpenzimet e realizimit të sigurimit;

Shumën e portofolit investues në fillim të vitit afarist përfshirë edhe numrin e pjesëmarrjeve dhe çmimin e pjesëmarrjes

Ndryshimet që kanë ndodhur në vitin afarist, veçmas për çdo ndryshim në portofolin investues (numri i pjesëmarrjeve, çmimi i pjesëmarrjes dhe data e ndryshimit dhe përshkrimi i transaksionit (p.sh. arkëtimi, pagesa për shkak të mbulimit të shpenzimeve, pagesa për shkak të pagesës së primit etj); dhe

Shumën e portofolit investues në fund të vitit afarist(përfshirë edhe numrin e pjesëmarrjeve dhe çmimin e pjesëmarrjes).

PËRPARËSITË VS. RREZIQET E SIGURIMIT

JUNIT LINKD?

PËRPARËSITË vs. RREZIQET

Investimi në aksione ofron një potencial real për rritje më të larta të mjeteve sesa investimi në valutë të huaja dhe obligacione të klasit të parë, por mbart me vete edhe rrezikun e humbjes së një pjese të fondeve të paguara.

➡ **Ju zotëroni kthimin (fitimin)** që mund të arrijë ai investim dhe në varësi të çmimeve të aksioneve në bursë

➡ **Por nuk mund të përjashtohet rreziku që vlera e investimit tuaj në të ardhmen të jetë më e ulët se fondet e paguara.** Sepse vlera e investimit në aksione varet nga çmimet e tregut të aksioneve.

Agjencia e Mbikëqyrjes së Sigurimeve (AMS) është organ rregullator i pavarur, i cili rregullon tregun e sigurimeve, kryen mbikëqyrje të aktivitetit të shoqërive të sigurimeve dhe kujdeset për mbrojtjen e të drejtave të personave të siguruar ose policëmbajtësve dhe kontribuon në edukimin financiar të popullatës.

KUJDESET PËR MUA

pretstavki@aso.mk

AGJENCIA E
MBIKËQYRJES
SË SIGURIMEVE

Ankimimi i paraqitet Agjencisë së Mbikëqyrjes së Sigurimeve me qëllim të mbrojtjes dhe ushtrimit të të drejtave dhe interesave të siguruesve, përfituesve të sigurimeve dhe palëve të treta të dëmtuara.

! Ankesë mund të prashtrohet për punën e shoqërive të sigurimeve dhe risigurimeve, shoqërive të brokerimit në sigurime, shoqërive për përfaqësim në sigurime, agjentëve në sigurime dhe Byrosë Kombëtare të Sigurimeve (subjekte sigurimi).

Nëse personat nuk mund të ushtrojnë të drejtat e tyre në bazë të kontratës së sigurimit (policës) ose nëse të drejtat e tyre janë të rrezikuara nga subjektet e sigurimit, ata së pari duhet t'u drejtohen atyre me shkrim. Nëse ata nuk janë të kënaqur me përgjigjen ose nëse Subjekti nuk i njofton ata brenda 30 ditëve, atëherë ata kanë të drejtë të paraqesin një ankimim në AMS.

Ankimimi mund të parashtrohet

Me shkrim (direkt në AMS ose me postë);

Në **formë elektronike**, në adresën
pretstavki@aso.mk ose direkt përmes portalit
<https://edukacija.aso.mk/%d0%bf%d0%be%d0%b4%d0%bd%d0%b5%d1%81%d0%b8-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d1%82%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%b2%d0%ba%d0%b0/>

- Personalisht në AMS **me përgatitjen e procesverbalit.**

ПОДНЕСИ
ПРЕТСТАВКА

СЕДИШТЕ | VENDNDODHJA

Ул. Македонија 66, Палата
Лазар Поп Трајков, кат 5 , 1000
Скопје, Република Северна
Македонија

Rr. Maqedonia, nr.25 , Pallati
Llyar Pop Trajkov. kati 5, 1000
Shkup, Republika e Maqedonisë
së Veriut

+389 2 3 254 050 |
contact@aso.mk;
pretstavki@aso.mk

Copyright © 2021 - All rights reserved. Developed by Unet

Ju falënderojmë për leximin! Ekipi I AMS-së

Mos harroni të na ndiqni në profilet e AMS-së në rrjetet sociale
(Facebook, LinkedIn, Instagram)